

TÉZY K BAKALÁRSKYM ZÁVEREČNÝM SKÚŠKAM

ŠTUDIJNÝ PROGRAM SOCIÁLNA PRÁCA

Štátnicový predmet: TEÓRIA SOCIÁLNEJ PRÁCE

Akademický rok 2018/2019

1. Sociálna práca ako veda. Komparácia niektorých definícií podľa vybraných autorov. Kritériá vedného odboru, predmet, objekt, cieľ vedeckého záujmu. Základná terminológia. Vzťah sociálnej práce k príbuzným a iným vedným odborom. Chápanie sociálnej práce (sociologické, psychologické, ekonomické, komplexné).
2. Sociálna práca ako praktická činnosť, definícia, determinanty, ktoré ovplyvňujú jej rozsah a obsah. Základné funkcie (poslanie) a ciele sociálnej práce. Druhy sociálnej práce (preventívna, terapeutická, poradenská, rehabilitačná a i.), ich význam a aplikácia. Mikro, mezo a makroúroveň sociálnej práce.
3. Cieľové skupiny v sociálnej práci a ich významné charakteristiky. Špecifiká sociálnej práce s konkrétnymi cieľovými skupinami.
4. Dejiny sociálnej práce vo svetovom kontexte a na území Slovenska v období staroveku, stredoveku, novoveku. Aplikácia na súčasnú sociálnu situáciu.
5. Moderné dejiny sociálnej práce v Európe, USA a na území Slovenska. Aplikácia na súčasnú sociálnu situáciu.
6. Významné osobnosti dejín sociálnej práce (Jane Adams, Mary Ellen Richmond, Alice Salomon, Alice Masaryková, Elena Maróthy-Šoltéssová a ďalšie podľa výberu študenta).
7. Osobnosť sociálneho pracovníka – osobnostné a profesionálne predpoklady. Profesionálne roly sociálneho pracovníka.
8. Hodnoty a etika vo vzťahu k profesionálnej sociálnej práci. Etický kódex sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce SR.
9. Socializácia ako celoživotný proces. Socializačné prostredia, socializácia do najvýznamnejších sociálnych rol. Vybrané sociologické teórie socializácie napr. G. H. Mead, E. Goffman a pod.).

10. Sociálna štruktúra spoločnosti (sociálna rola a jej chápanie vo vzťahu k sociálnemu statusu, sociálne inštitúcie ako nevyhnutný prvok spolužitia ľudí). Sociálna stratifikácia a sociálna mobilita, sociologické teórie sociálnej stratifikácie a sociálnej mobility.
11. Manželstvo a rodina podľa právnej úpravy. (Obsahová a formálna stránka platnej legislatívy.) Zásady rodinného práva – postoj štátu a spoločnosti k rodine.
12. Rodina z pohľadu vybraných vedných disciplín (sociológia, demografia, psychológia, antropológia, teológia). Systémový prístup k rodine (rodinný systém, ekologický prístup), modely rodinného fungovania.
13. Náboženstvo ako sociálna inštitúcia (funkcionalistická a konfliktualistická teória náboženstva, základné prvky náboženstva, typy náboženstva, hlavné svetové náboženstvá).
14. Základné dokumenty Katolíckej sociálnej nauky a ich vzťah k sociálnej práci. Charakteristika základných princípov.
15. Základné ľudské práva a slobody (Uzákonenie. Princíp. Členenie. Dokumenty. Medzinárodné organizácie.)
16. Občianske právo hmotné vo vzťahu k sociálnej práci (Právna norma. Fyzické a právnické osoby. Zastúpenie. Právny úkon. Zmluvné vzťahy – podstatné náležitosti). Občianske právo procesné vo vzťahu k sociálnej práci (Právna norma. Účastníci konania. Predbežné opatrenia. Svedecká výpoveď. Osobitné druhy konania.).
17. Správne právo hmotné vo vzťahu k sociálnej práci (Metódy práce správnych orgánov. Kontrola vo verejnej správe. Zodpovednosť pri výkone verejnej moci). Správne právo procesné vo vzťahu k sociálnej práci (Správny poriadok. Odlišnosti od súdneho konania v občianskom práve procesnom).
18. Teoretické východiská sociálnej patológie v diele Herberta Spencera a Émile Durkheima. Predmet a ciele sociálnej patológie ako vednej disciplíny. Najvýznamnejšie teórie sociálnej patológie.
19. Sociálna deviácia. Biologické, psychologické (psycho – sociálne) a sociologické teórie sociálnych deviácií. Charakteristika vybraných typov sociálnych deviácií (delikvencia, patologické hráčstvo, kriminalita, látkové závislosti – kodependencia, syndróm CAN a pod.)

20. Minority v sociálnej práci. Druhy minorít (fyzické, kultúrne, ekonomické, behaviorálne). Vzťah majority a minority. Tolerancia, diskriminácia, predsudky a stereotypy. Prístupy práce s minoritami podľa Musila a Navrátila. Menšiny na Slovensku.
21. Psychologické teórie osobnosti (psychoanalytická perspektíva, humanisticko-existenciálna perspektíva, sociálno-kognitívna perspektíva).

LITERATÚRA

- ALMAŠIOVÁ, A. 2012. *Sociológia*. Ružomberok : Verbum, 2012. 131 s. ISBN 978-80-8084-878-1.
- ANZENBACHER, A. 1987. *Úvod do filozofie*. Praha : Portál, 1987. 392 s. ISBN 978-80-7367-727-5.
- BALOGOVÁ, B., ŽIAKOVÁ, E. (eds.) 2017. *Vademecum sociálnej práce. Terminologický slovník*. Košice : UPJŠ, FF, 2017. 359s. ISBN 9788081524837.
- BRNULA, P. 2012. *Sociálna práca. Dejiny teórie, a metódy*. Bratislava : Iris, 2012. 264 s. ISBN 978-80- 89256-91- 4.
- CAKIRPALOGLU, P. 2012. *Úvod do psychologie osobnosti*. Praha : Grada, 2012. 288 s. ISBN 978-80-247-4033-1.
- Etický kódex sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce SR*
- GIDDENS, A. 2013. *Sociologie*. Praha : Argo, 2013. 1052 s. ISBN 978-802570807.
- HALL, C. S., LINDZEY, G. 2002. *Psychológia osobnosti : Úvod do teórií osobnosti*. Bratislava : SPN, 2002. 510 s. ISBN 80-0803-384-3.
- JANDOUREK, J. 2003. *Úvod do sociologie*. Praha : Portál, 2003. 231 s. ISBN 80-7178-749-3
- JANKOVSKÝ, J. 2003. *Etika pro pomáhající profese*. Praha : Triton, 2003. 223s. ISBN 8072543296.
- Katechizmus Katolíckej cirkvi*
- KOŠČ, S. 2011. *Katolícka sociálna náuka*. Ružomberok : Verbum, 2011. 143 s. ISBN 978-80-808-2.
- KOŠČ, S. 2015. *Evanjelizácia sociálnych vzťahov*. Ružomberok : Verbum, 2015. 151 s. ISBN 978-80-561-0.
- MARKOVIČ, D. 2013. *Minority v sociálnej práci. In: Interdisciplinárna kooperácia v ošetrovatelstve, pôrodnej asistencii a sociálnej práci*. Ružomberok : Verbum, 2013. s. 101 – 109. ISBN 978-80-561-0076-9. 9.
- MÁTEL, A. 2016. *Etické kódexy sociálnej práce*. Bratislava : Spoločnosť pre rozvoj sociálnej práce 2016. 226 s. ISBN: 978-80-971445-8-6.
- MATOUŠEK, O. 2007. *Základy sociální práce*. Praha : Portál , 2007. Vyd. 2. 309 s. ISBN 978-80-7367-331-4

MATOUŠEK, O. 2013. *Encyklopedie sociální práce*. Praha : Portál 2013. 552 s. ISBN 978-80-262-0366-7.

Občiansky zákonník 40/1964 v platnom znení

RUSNÁKOVÁ, M., ŠROBÁROVÁ, S. 2015. *Sociálna patológia v zameraní na sociálnopatologické javy*. Ružomberok : Verbum, 2015. 171 s. ISBN - 978-80-561-0291-6.

RUSNÁKOVÁ, M., ŠROBÁROVÁ, S. 2013. *Teoretický rámec sociálnej patológie pre sociálnych pracovníkov*. Ružomberok : Verbum, 2013. 150 s. ISBN - 978-80-561-0088-2.

SOBOTKOVÁ, I. 2007. *Psychologie rodiny*. 2. vyd. Praha : Portál, 2007. 176 s. ISBN 978-80-7367-250-8.

ŠKULTÉTY, P. 2011. *Verejná správa a správne právo*. Bratislava: Veda, 2011. 201 s. ISBN 9788022410236.

VÁGNEROVÁ, M. 2014. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál, 2014. 816 s. ISBN 978-80-262-0696-5.

VRABKO, M. a kol. 2012. *Správne právo hmotné*. Bratislava : UK v Bratislave, 2012. 475 s. ISBN 9788071603474.

Zákon NR SR č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení platných predpisov.

ŽIAKOVÁ, E. a kol. 2011. *Sociálna práca – teoretické východiská a praktické kontexty*. Košice : FF UPJŠ, 2011. 286 s. ISBN 978-80-7097-870-2.